

Aasta Tegijad 2005

Tõhela Farmid OÜ - tegevus ja investeeringud Tõhelas

Perekond Rand - Pootsi laat ja rallid

Madis Martson - aasta talunik, talu investeeringud

Jaan Tamm - aasta õpetaja

TÄNA LEHES:

Juhtkiri lk. 2

Maatoimingute tähtaegadest lk. 2

Aasta Tegu ja tegijad lk. 2-3

Intervjuu Rain Veinjärvega lk. 4-5

TLJLS jõulud lk. 6

Lugemissoovitus lk. 6

Suhted lk. 7

112 lk. 8

Loomaarst annab teada lk. 8

Mälumäng lk. 8

Kas Tõstamaal on hea elada? lk. 9

Kümme küsimust lk. 10

Tervisesoovitused lk. 11

Ruhnu lugu lk. 11

Kuhu minna lk. 11

Pidasime lehe sünnipäeva

□ Tänu tohtrihärra Madise heale mälule, saime me kõik teada, et Tõstamaa Tuuled on saanud kümne aastaseks. Sel puhul kutsus vallavanem reedel 13. jaanuaril kokku läbi aastate usinad lehetegijad Täringu baari pidulikule õhtusöögile. Kohal olid lehe veteranid Endel, Ene, Efeline ja Lea. Toomas ise oli esimese lehe spordireporter. Meenutati esimese numbriga tegemist jõulukuul 1995. Omal ajal loodeti, et kui lehel pikka aega saab olema, trükitakse kümnenda juubeli puhul värviline leht ja tore, et nii ka läks. Endel meenutas, et tol ajal ei olnud kusagilt võtta mõnda näidist ja nõnda tuli kõike teha iseenese tarkusest. Ka Ene ja Lea olid suvel

Kastna rannas kesvamärjudest mekikes vallalehe väljaandmist arutanud ja nõnda sündis, et kui vallast tuli korraldus, olid tüdrukud krapsti valmis. Läbi aastate on Efeline Tuultele kaastööd teinud, ikka on ju häda, et artikleid vähe. Nii mõnigi saladus sai paljastatud ja lõbusaid lugusid pajatatud. Ainus asi, mis nende aastatega muutunud ei ole, on Toomase lubadus lehe matrilid saata reedeks, aga kohale jõuavad nad alati pühapäeva pärastlõunal ja see oli praeguse leheneegri jaoks tõsiselt soe äratundmine, siin maailmas on asju mis olid on ja jäävad, ka Tuuled.

Vallavanemad esimest numbrit uurimas

TT Toomas, Ülle, Efeline, Endel, Ene ja Lea

JUHTKIRI

□ Minu linnaeluga käib kaasas tõsiasi, et tuleb pildistada töö pärast igasugu pilte ja vahel kohe üldse ei tahaks kätt aparaadiga tõsta. Maaelus pildistan jälle rõõmuga meetrite viisi lustivaid looma – ja linnulapsi. Nende vahetu rõõm toob tihti heldimuspisara silmanurka. Hästi armas elamus oli siis, kui üks vastsündinud talleke hakkas hinge heitma, siiski tõime ta tuppa lootusega. Soojendasime kiirelt puhuriga, masseerisime, süstisime, tilk haaval andsime lambamammlt lüpsitud piima ja mida tund edasi, talleke ka kosus. Siis tuli meie labrador Veenus, kellel ka parasjagu kaks kutsikat oli, lakkus ja hellitas väikest väetikest ning pakkus talle oma tissi ja võttis oma kaissu magama. Seda küll ainult seni, kui koeralapsed oma kõhutäit nõudma tulid. Ööseks võtsin tallekese oma kaissu ja millalgi ärkasin väga sooja ning märja tundega. Järgmisel hommikul lõi talleke kepsu ja viisime ta jälle ema juurde.

Siia ritta saab panna kõigi shoti pulli Voldemari poegade sündimise lood, lambalaste ja vasikate lustakad mängutuuri päikeseloojangul. Vot see ongi elu!

Ülle Tamm
toimetaja

TÕSTAMAA VALLA AASTA TEGU 2005

Ankeetküsitlus viidi läbi 30. detsembril Tõstamaa Rahvamajas

Valla heakord

Pärnumaa kauneim kool Tõstamaa
Pärnumaa heakorrakonkursi võitjad
Tõhela külakeskus ja Tõstamaa alev
Ümbrusest hoolivad inimesed

Tõstamaa bussijaama korrastamine

Tevisekeskuse tegevus ja Madis Veskimägi 10

Vallateede korrastamine

Karbiküla, Metsa tn. ja Kavaru mustkate
Kruusakatete parandused,
Erateede toetus Alu karjääri II järk

Tõhela mustkatte ehitus, Pärnu Teedevalitsus

Tõhela kaupluse taasavamine

Tõhela Farmid OÜ tegevus ja investeringud

Vallapäevad 2005

Tõstamaa vald

Pärnumaa koolitussõbralikum omavalitsus
Pärnumaa kodanikuühiskonna arendamise aasta tegija

Tõstamaa kalender 10

Vallaleht 10

Tõstamaa fotokonkurss

Manija projektid (sadamakuur, traktor, tee)

Tõhela ja Pootsi pumbajaamade remont

Töötute rehabilitatsioonikeskuse loomine

Kihnu väina merepargi keskuse loomine

Ankeetides toodi veel välja:

Jahimeeste koda

Kastna kirik

Maatoimingute tähtaegadest

□ Maareform on kestnud juba 1991. aastast ja hakkab lõpule jõudma. 27. novembril 2005 võeti vastu maareformi seaduse muudatus, millega kehtestati maa vormistamise toimingutele lõplikud tähtajad. See puudutab nii maa erastamist kui tagastamist.

Inimestele, kes on esitanud avalduse maa erastamiseks kuid pole erastamistoimingutega veel alustanud (maamõõtja tellimine jne.), saadab vallavalitsus asendiplaani piiride ettepanekuga koju. Enamuses on see tehtud. Kellel maa pole veel kinnistus ja ka kirja piiride moodus-

tamise ettepanekuga pole saanud, tuleks võtta ühendust vallavalitsusega. Kolme kuu jooksul peale piiride ettepaneku saamist tuleb sõlmida omale sobiva maamõõdubürooga leping mõõdistustööde läbiviimiseks ja sellest teada anda vallavalitsusele.

Kellel aga juba on maa vanema korraldus maa erastamise nõusolekuga ja maa hindade kinnitamisega, kuid pole sõlmitud maa ostu-müügi lepingut, palun ühendust võtta maavalitsusega maa ostu-müügi lepingu sõlmimiseks (tähtaeg on seitse kuud seaduse muudatuse vastu-

võtmisest, seega maikuu). Kaasa võtta pass ja tasumise kviitungid.

Kes nimetatud tähtaegade jooksul ei sõlmi maa ostu-müügi lepingut, kaotab erastamisõiguse.

Maa tagastamisi on meie vallas vähe jäänud. Probleemiks on osapoolte vahelised lahkkelid ja pärimistoimingud. Pärimistoimingutega on samuti soovitatav kiirustada, sest notarijärjekorrad on pikad.

Tähelepanuks veel seda, et EVP-d kehtivad praeguse seaduse kohaselt 01.07.2006.

Helle Vahemäe
Maanõunik

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm Tel. 505 5340 Küljendaja Merike Tamm,
Internet: www.parnumaa.ee/tostamaa/tt
Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Seliste Jaani pood, Pootsi pood,
Tõhela raamatukogu, Tõstamaa bensiinijaam, Lao pood
Trükikoda Hansaprint
Tiraaž: 600tk

Tõstamaa valla aasta tegijad 2005

Peeter Lapp

Peeter Lapp on hea näide sellest, et tuleb olla õiges kohas ja õigel ajal. Aga öelda, et ta poleks nendes kohtades ja aegades midagi teinud oleks ka ülekohtune. Üht head tänast ettevõtte juhti või siis inimest, kes oma tegude ja ettevõtlikkusega silma paistab, iseloomustabki tõdemus, et ollakse alustatud kõige madalamalt astmelt ning nähtud, kuidas "see asi tehtud on".

Läinud aasta ettevõtlikkuse eest Tõstamaa vallalt aasta tegija tiitli saanud Lapp on teada ja tuntud piimakarjakasvataja. Ta ütleb, et on sellega tegelenud juba "aegade hämarusest", olgugi, et teiste siltide all. Täna arvab ta, et annab tööd 23 vallainimesele või 24-le – seda ei osanud ta isegi täpselt öelda. Aga number polegi tähtis. Tähtis on, et selle numbri taga on seltskond oskajaid inimesi. Peeter Lapp ütleb, et praegune töötajaskond on tubli ja usaldusväärne, noori on isegi juurde tulnud – "tugevad jäävad ja tekkinud on selline hakkajate noorte meeste punkt, keda võib usaldada". Lapp mõonab, et tehnika on väga kallis ja seda igapähe ja juhusliku inimese kätte usaldada ei saa. Need, kes aga temaga jäänud on ja kes oma tööd armastavad, hindab ta väga – omad ja tuntud inimesed, kes armastavad tööd teha.

Aastate eest investeeris Lapp tehnikasse ja loomadesse. Nüüd on ta silme ees sihiks uue noorkarja lauda ehitus ning seda just sellisena, mis vastaks keskkonnanõuetele (eelkõige ikka aga loomadele endile). Muidugi suureneb ka kari – selle aasta lõpuks võiks tema farmis olla ligikaudu 500 lüpsilehma.

Lapp on koolis käinud ja oma lapsepõlve mööda saatnud Tõstamaa maadel ja näinud "algusest peale",

kuidas kodukoht on kasvanud ja arenenud. Nüüd ütleb ta, et võib praeguse asjadekäiguga rahul olla, kuigi lisab ka, et "me siin vallavanemaga vaidleme, et kas on tööjõupuudus või tööpuudus. Mina arvan, et esimene ja tema, et teine."

Madis Martson

Madis Martsoni tabame telefoni otsa mõnusal laupäeva õhtus ja on selge, et mõtetest talutööle on iga asjalik talumees vähemalt selleks õhtuks loobunud. Aasta tegija tiitli saamise kohta soovib Madis küsida pigem valla juhtide käest. Oma teada on ta teinud kogu aeg ühte ja sama, st tubli tööd ning eriliseks esiletõstmiseks ta põhjust ei näe.

Peamiselt teraviljakasvatusega tegelev talu peamiseks selle aasta teoks saab viljakuivati lõpuni ehitamine, mõne uue masina ja seadme soetamine ning loomulikult viljarindel uuele ringile minek. Mees ütleb sedagi, et talus on nüüd uus traktor, mis uusi töid ja talu tegemisi rahulikult planeerida laseb – ilma et peaks mõtlema remondile või riketele.

Peamiselt üksinda taluga hakkama saav Madis Martson ütleb, et suurimateks abilisteks on talle vend ja isa. Eks suvel, kui ka tööd on rohkem, tule juurde võtta ka abiväge. Sünnilt ja päritolult ning kolmandat põlve Tõstamaa valla elanik Madis Martson lisab, et eks ta ole näinud ja lugenud teistegi Eesti piirkondade kohta ning talupidaja seisukohalt oleks päris kindlasti parem ja kasulikum vilja kasvatada hoopis Tartu- või Jõgevamaal. Aga eks ole kodu see, mis teda mere-ääres ja siinsete tegemiste juures hoiavad. Ja muidugi need lisakohustused Nõuka-Ermistu külaavanemana ja Tõstamaa vallavolikogu liikmena.

Jaan Tamm

Tõstamaa koolis noortele kehalist kasvatust õpetav Jaan Tamm hääb telefonis on laupäevaselt nii usaldusväärne ja rahulik, et võiks kohe end tema treeningrühma usaldada. Eriti veel pärast seda, kui ta ütleb, et on selle "õppeainega" tegeleenud juba veerandsajandit. Just – 25 aastat Tihemetsa tehnikumis õpetatud tundeid said ühel hetkel täis – siis, kui tema koormus seal vähenes ja mõteldes, et kas ikka tasub istuda niisamuti käed rippu ning väikese koormusega. Nüüd jagab Jaan oma kodu kahe armsa koha vahel. Neli viis päeva on ta Tõstamaal ning ülejäänud veedab oma päris kodus Tihemetsas, kus tema abikaasa veel tehnikumis koolitunde jagab.

Nüüd juba kolmandat aastat Tõstamaal noortega sporti tehes, on pannud Jaani taas kord rõõmu tundma, sest ta ütleb, et Tõstamaal on väga tore noored, kellelega ta saab koos töötada. Praegugi on Tõstamaal sirgumas tütarlaps, kelle kaukushüppe rekord hakkab ületama 6 meetri piiri. Ja muidugi on Jaan Tammel tuge ka vallavanemast, kes on ise suur spordisõber ja kunagine kergejõustikumees.

"Olen Tõstamaal oma meele migrant. Sünninud olen Saaremaal, kuid kogu elu ikkagi suuremal määral Tihemetsas mööda saatnud. Tihemetsas aga pigistati kogu spordivärk üsnagi kinni ning mul ei olnud enam seal väljundit tegutsemiseks. Kunagi oli aga just Tihemetsa omasuguste koolide hulgas kõige kõvema sporditaustaga kool. Siin Tõstamaal on aga tore – olgugi, et talvespordiks pole suuremaid mägesid, saame midagi ikka teha. Kahju, et pole suurt ja korralikku spordisaali. Kergejõustiku mõttes on see halb – talvel oleks ka ju vaja liigutada."

Jaan Tamm ütleb, et Tõstamaa inimesed on meid kenasti vastu võtnud – siinse koormus innustab ja kui loodus annab, siis siit koolist sirgub peagi tublisid sportlasi.

Perekond Rand

See ei ole esimene kord, mil üks pisike perekonnaüritus annab mõtte teha üritust natukene suuremalt. Näidata seda teistele. Jutt on mõistagi kuulsast Pootsi soparallist. Üritusest, mis sai naljaviluks omade keskel ette võetud ja mida on tänaseks aastate jooksul korraldatud umbes 15 etappi. "Ühel hetkel tuleb ette aga piir, mil me enam nii palju soovijaid enam vastu ei saa võtta, kui sooviks. Midagi ei ole teha – iga üritus jäägu ikka omade piiride juurde," ütleb perepoe Rando. Soparalli algas ju nii, et peres oli sapakas ja ühel talvel tegime ralli, mis kõigile kangesti meeldis. Nii see läks.

"Pootsi laadaga oli sama lugu. Meil lihtsalt polnud laata ja tegime selle. Seda laata nüüd juba teatakse ja enne, kui jõuame lehte kuulutuse panna, juba helistatakse. Laat on toimunud juba neli korda," räägib Rando. Räägib aga sedavõrd rahulikult nagu laat või soparalli polekski mingi imeasi, mille korraldamisega teised hakkama ei saaks.

Rando ja tema pere on ju kohalikus elus tegijad. Olgugi, et Rando töötab Tallinnas, käib ta igal nädalavahetusel Pootsis ja korraldab eluolu kohalikus volikogus. Emast Reedast ärme räägimegi – tema vastutusele andsid külaelanikud külaavalitsemise. Ja nii seda küla valitsetaksegi – hoolet, armastuse ja väikese hasardiga.

Indrek Mustimets

reporter

Presidendiks ainult lustlikele ja lõbusatele kamraadidele

Intervjuu
Rain Veinjärvega

Oled põline tõstamaalane, kas nõ see geograafiline punkt on mõjutanud Sinu sünnisaatust või on suurem tähtsus vanemate, vanavanemate jne. järjepidevusel ja kogemusel?

Olen jah põline tõstamaalane aga ega ma eriti ei usu, et see fakt, et minu juured Tõstamaalt pärinevad, minu elusaatust kuidagi erilisel mõjutanud on. Nüüd hiljem võin lihtsalt tõdeda, et olen väga rahul, et minu sünnikoht sattus olema selline tore koht nagu Tõstamaa.

Millised olid Sinu lapsepõlve tähtsad paigad, mängud, toimetamised ja tegemised?

Oi jah, see lapsepõlv. Olen vist juba nii vana, et võin ka öelda, et meie ajal oli ikka kõik teistmoodi... Minu lapsepõlv sattus sinna aega kui Tõstamaa keskkusesse alles hakati ehitama korruselamuid (Nooruse tn.) ja loomulikult olid siis pooleliolevad ehitustandardid meie põhilisteks mängupaikadeks. Valmistasime tollal suurt peavalu oma vanematele ja ka ehitajatele kes meid "ohtlikelt" objektidelt pidid pidevalt eemale peletama. Meie lapsepõlves domineerisid igasugused mängud vabas õhus mida siis kambakesi mängiti ja kui midagi muud teha ei olnud siis mängisime lihtsalt "rahakotimängu". Selles mängus olid mõnikord tähtsad ka väledad jalad (uskumatu kui kiiresti vanemad inimesed mõnikord rahakoti järele jooksid). Suurem erinevus võrreldes meie lapsepõlve aegu tänase päevaga ongi see, et meie omal ajal viibisime rohkem vabas õhus, tänane noorus aga veedab väga palju aega internetis surfates ja on nii nimetatud "rate" põlvkond.

Koolis käisid ühe jutiga, kas olid viks ja viisakas või paras naaskel, millised olid hinded ja kes oli Sinu lemmikõpetaja. Kui palju suudab hea pedagoog mõjutada noore inimese saatust ja kas ka sinu?

Ma ise olen alati arvanud, et ma olin ikka kooli ajal väga viks ja viisakas. Tont seda teab, sõbrad alati naeravad selle peale kui ma nii arvan, aga ma jään siiski oma arvamuse juurde. Erilisi pättusi ma korda ei saatnud ja esirinnas kah ei olnud, pigem olin sellisel kavalal positsioonil, et eriti ei märgataks.

Õppimisega ka suuri raskusi ei olnud aga kui keegi ei oleks nõudnud ega siis vist ei oleks vabatahtlikult õppinud ka. Olin selline tavaline laisk poiss kes tegi täpselt nii palju kui parasjagu nõuti. Kui hindeid ja õppimist ära mainida siis näiteks eesti keele ja kirjanduse hinded kõikusid tavapärasest rohkem ülles alla ja keemia jäi ka kuidagi kaugeks (muideks, see ei olnud õpetaja süü). Aga üldiselt olin neljaline ja aegajalt sattusid mõned viied ka teiste hinnete hulka.

Lemmikõpetaja? Raske öelda aga meelde on jäänud klassijuhatajatunnid hr. Toomas Rõhuga. Seal sai alati rohkesti nalja. Ma arvan, et mul üldse vedas klassikaaslastega ja keskkoolis loomulikult ka klassijuhatajaga.

Vaatad Sa praegu väikese kadedusega renoveeritud koolimaja ja kas selline ilus maja võib muuta nii mõnegi marakrati veidi hoolivamaks. Kus õpivad Su enda lapsed ja kas Tõstamaa kool võiks neile sobida või on pealinna koolid ikkagi etemad?

Ei, ma ei vaata üldsegi

kadedusega meie renoveeritud koolimaja. Praegu ma vaatan meie koolimaja teatud uhkusega. Kadedust peaks tundma need kes pole siin õppinud, sest on ju Tõstamaa koolimaja ilusaim koolimaja Eestimaa pinnal. Kuigi meie õpingute ajal oli koolimaja veel renoveerimata oli ta ikkagi meile väga kodune ja hubane paik. Ka näiteks tsiviilkaitse õppuste ajal haisvas, pimedas ja niiskes keldris veedetud tunnid jäävad alatiseks meelde. Lõbus oli ja nalja sai ka. Praegu on koolimaja vana mõisa kohta ehk natuke liiga steriilne ja selliseid ekstrēmsemaid elamusi lihtsalt enam ei saa ...aga jah, ajad on ju ka muutunud.

Enda lapsed käivad Tallinnas lasteaias ja koolis. Nemad on juba nii öelda linnalapsed, aga maal olla meeldib neilegi.

TPI kooli said sahinale sisse, mis eriala valisid ja miks?

Sinna kuhu mina õppima läksin said kõik tahtjad "sahinal" sisse kuna sellele erialale lihtsalt konkurssi ei olnud, oli pigem suuremat sorti õppurite puudujääk. Hiljem muidugi toimus "loomulik suurpuhastus" mille käigus logelejad välja filtreeriti. Mina siiski jäin. Miks ma sellise eriala valisin. Siin tuleks tagasi kolmanda küsimuse juurde, et kuidas pedagoog suudab mõjutada noore inimese saatust. Lühidalt, minu eriala valik toimus toonase direktori (Ants Pirso) kabinetis nii:
Direktor: "Kuhu sa õppima tahad minna?"
Mina: "Ei oska öelda."
Direktor: "Mina oskan."
Mina: "Kuhu siis?"
Direktor: "TPI'sse, Tööstuslik Soojusenergeetika."
Mina: "No olgu."
Vastu ei vaielnud ja nii jäi-

gi. Olen rahul, et teda siis kuulasin.

Kas Eesti Energia ongi Su seni ainuke töökoht, vahepeal saatsid nad Su lausa Ameerikasse, mida seal tegid, nägid, korda saatsid?

Sisuliselt küll. Kohe peale kooli lõpetamist läksin tööle Eesti Energia peakontoris Tallinnas. Vahepeal, jah, sai aastake ka mikihiiremaal veedetud ja see, kuidas ma sinna sattusin, oli endalegi pisike üllatus. Töö mida me koos teiste Eesti kolleegidega seal teistpool ookeani tegime oli tavaline lihtseneride kontoritöö – arvutused, aruannete ja katseprotokollide kontroll jne. Lühidalt öeldes osalesime vahetusinseneridena Westinghouse Electric Company uue ja moodsa tuumajaama AP600 väljatöötamise projektis. Uusi ja huvitavaid kogemusi sai ikka väga palju.

Kas Sulle meeldis seal ja mida oleks meil kodukandis neist õppida ja millest tingimata hoiduda. Sinna jääda ei tahtnud?

Loomulikult oli seal kõik fantastiliselt huvitav ja meie jaoks uudne ja kui võimalus oleks läheks kindlasti veel mõneks ajaks tagasi. Tollel ajal pakuti mulle veel aastaks edasijäämise võimalust aga ütlesin siis sellest ära. Pisipöeg kasvas kodus, õppis rääkima... pere ootas. Lihtsalt tuli üks suur tahtmine koju tulla. Mõtlesin, et sõbrad ka ootavad siinpool ja... tulingi ära. Natuke kahju oli tulla küll, sest ka sinna jäi palju sõpru maha.

Ameeriklastelt midagi õppida? Nad oskavad enda naljade peale hästi kõvasti naerda. Nad on suhteliselt viisakad ja tunnevad alati teise inimese käekäigu

vastu huvi. Keep smiling. Minule tundus see ausalt öeldes natuke võltsina. Aga ma arvan, et neil oli meilteki midagi õppida, näiteks ameeriklased vaatasid ammuli kui me nagu muuseas automootori lahti võtsime ja oh imet, siis ka tagasi kokku panime. Ja auto pärast töötas ja isegi sõitis. Meie ajal oli see tavaline keskkoolipraktika.

Sõprade jutu järgi elad kak-sikelu, muidu ikka pealinnas, aga teisipäevast neljapäevani Narvas ja õhtuti naudid Narva Jõesuu kauneid vaateid. Kas väsitab?

Ikka väsitab. Aga peaasi, et minu pere teistele liikmetele see liiga väsitavaks ei muutu, siiani on nad minu "reisid" ära kannatanud.

Narva-Jõesuus on tõesti jah kaunis rand. Suurim liivarand Eestis. Aga neid kauneid vaateid saab nautida ainult kevad-suvel. Talvel on seal minu jaoks suhteliselt masendav, aga eks see talvine elu olegi igal pool selline "pimedas tööle – pimedas koju" aeg. Mulle see pime aeg eriti ei meeldi.

Mida Sa seal tegelikult teed, kui meie kodus süütame lambikese siis milline on Sinu roll, et meil tuli toas on?

Ma ei usu, et minul mingi eriline roll selles lambikese põlemises on. Kui mind seal elektrijaamas tööl ei oleks, lülitaks te selle lambikese samamoodi sisse ja see lambike siis valgustaks samamoodi teie tuba. Sõltumata minust. Ma töötan elektritootmisega tegelevas firmas (AS Narva Elektri-jaamad) ja minu arvates on ühe inimese rolli selle elektritootmise juures väga raske mõõta. Aga sellegipoolest oleks ju tore kui keegi Tõstamaal kodus elektripirni laes põlema pannes mõtleb, et näe, meie oma mees kühveldab praegu Narvas põlevkivi... sealt see valgus tuleb.

Eks inimene on üks hirmus

laristaja ja raiskaja, kas ise ka käid toast tuppa ja noomid, et tuled põlevad? Ida-Virumaa on ju alt päris tühjaks uuristatud, kui kaua sellest jätkub? Millised on Sinu meelest alternatiivsed energia saamise moodused?

Kodus käin ma tavaliselt toast tuppa ja panen ikka kõik tuled põlema. Et ikka valgem oleks. Ja et Narvas kolleegidel tööd oleks. Nagu ma juba korra mainisin, pimedus on natuke masendav. Tegelikult, ega mulle eriti tilkuvad kraanid niisama põlevad tuled kah ei meeldi, aga teisalt selline suur kokkuvõtte ma ka ei ole kes püüdlis teiste järel kraane kinni keeraks ja tulesid kustutaks.

Ma ei ole üldsegi mitte alternatiivenergia vastane, aga ma arvan, et aeg-ajalt hinnatakse alternatiivenergia võimalusi meil siin Eestis kõvasti üle. Loomulikult tuleb kasutada kõiki alternatiivenergia allikaid, aga seda tuleb teha mõistlikult ja tasakaalukalt, mitte lõhkudes stabiilseid toimivaid energiasüsteeme. See on pikk jutt ja tegelikult hetkel väga aktuaalne teema.

Tulevikuenergia poole pealt ma ise panustaks tuumaenergiale. Ma loodan, et üsna varsti on õige aeg lahti kerida loosungid "Tuumaenergia igasse majapidamisse!". Mäletate seda jutukest väikesest Aatomikust – ise olen väike, kuid mu jõud on suur! Ma olen Aatomiku fänn.

Vabal ajal pead presidendi ametit ja seda juba väga pikka aega. Mis see täpsemalt on ja miks te seda teete?

Juhtun jah olema sellise toreda seltsi nagu "Tõstamaa

Lusti ja Lõbu Seltsi" president. Naljakas lugu küll, aga ka sellele kohale sain ma peaaegu, et ilma konkurssita. Valimised toimusid üldse kolme inimese vahel ja kaks siis ütlesid, et paras sulle, paneme sind. Sain siis 66,67% häältest ja võitsin "valimised". Vat selline lugu. Olen selle toreda "ametnimetusega" juba üsna pikka aega, aga viimased seltsisisesed sündmused on näidanud, et kandidaate minu tooli kõigutamiseks jagub. Jah, meie seltsielus on tulemas ärevad ajad. Võib öelda, et presidendi tool juba natuke kõigub.

Kes veel ei tea, siis kokkuvõtlikult öeldes on meie selts üks vanade sõprade kogukond kuhu lisandub aeg-ajalt juurde sõprade sõpru. Meie seltsi põhimõte ongi toredas seltskonnas tore ajaviitmine. Ütleks nii, et selts töötab hästi ja seltsielu on nauditav kuni kõik liikmed tunnevad üks-teist piisavalt hästi. M i n u arvates

on sellisel ühendusel olemas ka teatud piirid. Meie oleme veel nendes piirides sees.

Teie lõbus seltskond ühendab suure hulga erinevate erialade inimesi ja aasta pärast saate 10 aastaseks, see on pikk aeg, kas ühel päeval, jälle kui valimised tulekul tulete koju ja võtate võimu üle? Vanas eas ju tore kodumail toimetada.

Jah, 10 aastat. Seda peab ikka väärikalt tähistama. Ise ma praegu veel valimistele kohe kindlasti ei mõtle ja niikaua kuni mina seltsi president olen, ei sekku ka meie selts aktiivselt kohaliku poliitikasse (praegune kohalik vallavõim on ju ilma meie seltsitagi väga hea), aga samas toetan ma kõiki seltsi liikmeid, kes end valmistel üles esitavad ja ennast teostada tahavad. Andke minna.

Lõpetuseks, kas sul oleks kodukandi rahvale mõni õpetussõna või midagi hinge tagant ära öelda, et siis jälle paremini ja õnnelikult edasi tüürida?

See on siis nüüd see koht kus midagi ilusat peab ütleva?

Elu on ilus ja eriti ilus on ta Tõstamaal!!!

TT

Jõulud lustilise ja lõbusa rahvaga

□ Tõstamaa Lusti ja Lõbu seltsi rahvas koguneb igal aastal 25. detsembril, et pidada maha oma jõulupidu. Jõulupidu on seltsi kõige olulisem üritus. Kunagi riietasid mehed end sellel puhul isegi ülikondadesse, aga need kombad kadusid koos möödunud sajandiga. Sel päeval vaadatakse tagasi möödunud aastale, kiidetakse tegijaid ja tehakse plaane järgneavaks.

Erinevalt möödunud aastast käitus ilmataat meiega sel aastal äärmiselt viisakalt. Juba vahetult peale päikesetõusu olid seltsi päkapikud Marek ja Janek vudinud metsa, teinud tuled üles ja pannud paja tulele. Kui seltsirahvas kohale jõudis oli juba ootamas suur pajatäis kuuma glögi ja soe tuba (täname jahimehi, kes meid oma häärberisse lubasid). Külmale ei antud võimalustki kontidesse pugeda.

Loodust nautles igaüks isemoodi. Osa poisse veetis kogu metsasoldud aja puude otsas, teised lapsed mängisid isekeskis ja kulusid niisama vanemate närve, koerad nautisid neile osakssaanud vabadust ja vanemad mehed ja naised ajasid juttu ja maitsesid mida pakuti. Keset seda ilusat hädust kihutas metsalagendikule üks lärmav auto, mille kõrvalistmelt ronis välja Jõuluvana isiklikult. Vanem rahvas suhtus sellesse rahulikult, aga nooremate seas oli ikka kuulda kerget kahinat. Kes olid

aasta jooksul head lapsed olnud, need ka paki said. Üldiselt kippusid pakisaajad olema nooremapoolne rahvas. Peale jõuluvana lahkumist ei tundunudki metsas enam nii mõnus ja hubane, niisiis kobitigi bussi ja sõideti kooli.

Sauna riietusruum oli just õige paik, kus leili võtmise vahel kõik möödunud aasta sündmused läbi arutada. Seda meeste poolel. Mis naisteriietusruumis toimus sellest ei tea keegi midagi. Puhta ihuga oli väga mõnus pidulaua taha istuda. Peale presidendi tervitust lasti siis ka kapsal ja kartulil hea maitsta. Kiitus kokkadele.

Suurem nälg kustutatud, asuti valima aasta 2005 inimesi. Seltsi traditsioonid näevad ette Aasta Inimeste valimisel 4 kategooriat. Jõulupidude korraldamise juhend kirjeldab neid järgmiselt:

Aasta Tegija

Seltsi liige, kelle tegemised Seltsi ürituste organiseerimisel ja korraldamisel on andnud neile õige hoo ja sisu.

Aasta Osaleja

Seltsi liige, kes on osalenud kõigil Seltsi üritustel (Kevadmatk, Särjepäevad, Jaanik, Ahvenapäevad ja Jõulud) ja mitte ainult pelga pealtvaatajana vaid ka aktiivse tegutsejana sedavõrd, et tema tegemised mitte tähelepanuta pole jäänud.

"Must Lammas"

Seltsi liige, kes oma ko-

hustuste täitmisel on üles näidanud leiget suhtumist, tema osalemine Seltsi üritustel on olnud juhuslik ja pinnapealne (pole isegi purjus olnud).

Aasta Külaline

Isik väljastpoolt Seltsi, kelle tegemised Seltsi üritustel on pakkunud kirevaid ja meeldejäävaid hetki kogu seltskonnale.

Kogu see protseduur osutus väga kirgikütvaks. Kõigepealt kuulutas President läbikukkunuks eelnevalt toimunud e-valimised. Ilmselt pole meie inimesed selleks veel päris valmis. Seati üles uued kandidaadid ja viidi läbi hääletusprotseduur. Suuri valimisprotseduuri reeglite rikkumisi ei tuvastatud. Hääletus viidi läbi neljas kategoorias. Aasta Inimese ja Aasta Külalise kategoorias joonisid selged liidrid algusest peale välja ja teistele väga võimalust ei antudki. Aasta Osaleja ja Must Lammas olid märksa tasavägisemad kategooriad ja rebimine võidu nimel toimus pea hääletuse lõpuni. Tiitlid ja gunesid selliselt:

Aasta Inimene

Janek Jaansoo – bussijaa- ma ehitus ja muidu ka igati vahva sell

Aasta Külaline

Tomek Jaansoo – on alati abiks kui seda vaja on

Aasta Osaleja

Alar Väärtmaa – on igal üritusel korralikult kohal ja

aktiivne osaleja

Must Lammas

Külli Janson – seltsirahva seas tuntud ka kui Kuri, see ütleb kõik

Kõigile tiitliomanikele said üleantud ka teenete diplomid ja väike meene, mis kohapeal ära tarbiti.

Õhtu jooksul üritas seltsi juhatus korduvalt läbi viia uue juhatuse valimisi, aga kuna see protseduur polnud korrektselt ette valmistatud, ei saanud nendest valimisest ka asja. Selts jätkab endise juhatusega. Üldine jõmin kiitis olemasoleva juhatuse töö väga heaks ja keegi ei leidnud põhjust oma kallist peoaega rohkem valimistele raisata.

Palju kiitust pälvis ka lauale toodud kringel. Teadjad teadsid rääkida, et olevat Poe Hundi küpsetatud.

Pidu lõppes suurejoonelise ilutulestikuga, mis kestis 22 sekundit, peale mida väsinumad kõikule kipusid, kangemad aga veel natuke lauääres juttu tahtsid ajada.

Söödi veel, jooki veel....

Tore oli, järgmisel aastal (2006) uuesti.

TLJLS

pressibüroo
ametlik teadaanne

LUGEMISSOOVITUS

□ Loodan, et nüüdseks on Sul Kivirähki lood juba loetud ja läbi naerdud. On aeg asuda tõsisemate teemade kallale. Seekord soovitan Solomon Volkovi teost "Shostakovitsh ja Stalin – kunstnik ja tsaar". Eriti sobib antud teos neile, kes on huvitatud ajaloost ja lähimineviku kultuurisündmustest Venemaal. Saad teada, kui hästi oli Stalin kursis omaaegse filmi-, muusika-, ja kirjandusloominguga. See võimaldaski tal kultuuriinimeste saatustega oskuslikult manipuleerida. Väga huvitav teos, usu mind!

Efeline

Sina ise, armastuse ohver ja vabaduse nautleja

□ Nad elasid koos, vaid meie - laste pärast. Isa enamuse ajast jõi, meil oli hirm. Ükskord nad kaklesid, kõikjal oli punast verd. Kui isa tuli, pidime kohe püsti kargama ja midagi tegema. Ema kohtus aeg-ajalt ühe vuntsidega mehega...

Need on vaid üksikud fragmendid inimeste elude keskelt. Nii mõnigi seik tuleb ju tuttav ette? Miks? Miks? Miks nii?

Selles elus elame hetki vaid üks kord, mitte midagi pole võimalik korrata. Kui klaasid kord juba purunevad, ei saa neid kunagi lõputult parandada. Ikka voolab kuskilt pisaratena vett. Nii on ka suhetes, kes kord lahku läinud, või tekib kiindumus teise inimese vastu, ei saa taastada seda, mis enne oli. Vahel küll saab, aga midagi on selles muutunud. Pettumuste ületamine, suhte kindlustunde tekkimine on vägagi õrn teema. Statistikas väidetakse, et vaid 1 paar 10 000st, suudab taas kokku õnnelikult elama asuda. Ja 1 paar 100st elab õnnelikult!

Kui arvata, et küll teine muutub, siis on tegu lihtsalt eneserahustamisega. Tegelikult jääb kõik siiski samaks, ainult me teadlikult valetame endale. Kes suutmatuses, kes hirmust, kartusest teiste ees jne. Igahel on omad põhjused. Kannatavad aga mõlemad osapooled. Lapsed ja lähedased veelgi rohkem. Sest seda on tajuda õhust, ruumist. Pinge on selle nimi.

Tegelikult ei tohi olla valesid, allasurutud lubadusi: kuni lapsed kasvavad, kuni ema terveneb, kui uue töö leian... Oma elu aga kaob ja kaob, kuni mingil hetkel märkad, et sa pole midagi muutnud, on vaid suur tühjus ja harjumused,

kompleksid. Ühtäkki tajud, et lasid võimalused tuulde.

Mis siis teha? Olen analüüsinud suhteid umbes 20 aastat, toon ära siinkohal mõned soovitusel, kuidas elada sobiva inimesega, kuidas teda leida.

Kõigepealt tuleks endale väga hästi selgeks teha, keda me sooviks enda kõrvale. Pole sugugi nii, et enam-vähem tean. Pane paberile ja sa näed ise oma soove.

Iga inimene kellega me kokku puutume tekitab meis mingi tunde, mida tajuvad meie 5, vahel ka 6 meelt. Tähelepanu keskmesse tuleb aga tuua pisiasjad, mis pahatihti jäävad vaateväljast kõrvale. Näiteks, kui meid häirib kellegi hääl, lõhn, liigutused, kuidas ta nina nokib, on kohe kindlalt teada, et ka edaspidi midagi meile temas ei meeldi.

Väga tähtis on, et sulle meeldiva inimesega oleks sarnane maailmapilt, ehk see, millest rääkida oleks üheselt mõistetav. Teine asi on argine koostöö, et kui tapeeti panete, ei tekiks kodutüli. Kolmas on seksuaalsus, et oleks sarnane vajadus, ka eripärad, biseksuaalsus, mono- või polügaamia, naudingu pakumise oskus jne.. Neljandaks hingelisus, et selle inimese läheduses saab vaikselt ka olla. Põhilised omadused heaks suhteks tuleks järjestada. Enda otsesed vajadused, neid võiks olla vähemalt 20. Ja seejärel võrrelda neid partneri järjestusega. Kui seal ilmneb näiteks, et naisel on esikohtade lapsed, kindlusetunne, kodusoojus, materiaalne heaolu, mehel aga seks, sotsiaalne positsioon, sõbrad siis on selge, et suhe on küll kuidagi toimiv, aga pingetel ja harjumustel põhinev, otseste

vastuoludega, kus lepitakse ja tülitsetakse, aeg-ajalt on kõik korras, aga tegelikult "haiseb". Sellistes suhetes pole ei harmooniat ega arengut. Selline suhe toob vaid hingelist allasurutust ja sundolukorda.

On muidugi ka erilisi kooselu vorme: kokkuleppe-line (igalühel vabadus, vaid kodu ühine), ohvrimeelne suhe (mees joob, naine kannatab), näitamiskooselu (et kõik nagu oleks ju korras?!)... Aga see pole ju õnnelikkus?

Ka teise inimese haigus, kas füüsiline või psüühiline on suhete lõhkujateks. Näiteks armukadedus ei kuulu armastuse juurde, vaid seda käsitletakse psüühilise haigusena, kus üks inimene tahab teist omada.

Partnerlussuhte loovad sarnasused, kuigi öeldakse, ka vastastikune täiendamine. Omadused, mis peaksid olema heades suhetes: absoluutne ausus, teise inimese austamine, vabadus, turvatunne, seksuaalne külgetõmme, ühised huvialad, sarnane maitse lõhnas, värvides, muusikas jne, koostöövalmidus, hingeline lähedus, eluterved eluviisid, sügav austus teise eesmärgide ja arengusuuna vastu.

Juba enam-vähem sobiva suhte jaoks peaks olema vähemalt 30 ühist omadust, väga hea puhul 60, ja ideaalsel juhul umbes 90 (mis tähendab seda, et 99% muusika, lõhna ja toidu maitsest absoluutselt ühtiksid.)

Võib teha ka endale analüüsi, mida sa otsid ja kas selles inimeses, kes sulle meeldib on need olemas. Selleks kirjuta paberile vähemalt 30 omadust, mis peaksid olema sulle meeldivas inimeses, 30 omadust, millega võiksid harjuda ja 30 omadust, millega kunagi

ei lepiks. Näiteks, kui sulle ei meeldi suitsetamine, õlu, siis sellise inimesega tuleb kindlasti vastuolusid. Kui partnerile on rohkem tähtsad lapsed, kui sina, - seksuaalpartner, või kui ta kuu- lab oma vanemaid, ei lase neist lahti, on armukade, alandab sind, hoiab sind kõikvõimalikult kinni. Sa võid küll väita, et kõige- ga harjub, aga miks ma ei usu sind, sest seda on tunda, et oled õnnetu. See oleks kui mõttetu loovimine surma poole.

Alati ei pruugi sinus viga olla, lihtsalt aeg võib läbi olla, nii nagu mingil hetkel pole lõkkesse enam puid panna. Põhjuseks võib olla ka elukorraldus, materiaalsus, väsimus. On asju, mida ei saa parandada. Kui saab, siis vaid uue suhtega, otsast alustamisega.

Tuleb usaldada oma südant, otsida inimest ikka sealt, kus isegi olla tahaksid. Me pole erakud, kes on määratud üksi elama. Aga me pole ka nii tühised, kes laseksid oma elul tühjal ja alandlikult, tobedalt kannatades kulgeda. Julge otsustada, julge taotleda õnnelikkust.

Ja kui ikkagi tuleb keelele, et pole võimalik muuta, ma ei saa, võibolla hiljem. Siis ole hea, ära hala, lepi sellega, ja püüa olemasolevas päikest näha.

Ja kui kunagi tagasi vaatad, jäta mõned tühjad aastad mäletamata!

Meeldivaid, õnnelikke partnerlussuhteid, selles maailmas!

Päikest maailmale!

Thule Lee

Lugu on pühendatud minu tuttavate sasipunt- rale.

112

13.12.05. kell 16:43 saabus teade põlengust Pootsi keskuses. Õnneks oli tegu järjekordse signalisatsiooni rikkega.

16.12.05 sadas maha paks lumevaip, mille tulemusena paljud teeäärased puud lume raskuse all teele murdusid. Päästjad said päris mitu korda puid teedelt koristada.

20.12.05 kordus sama stsenaarium. Puude murdemisele aitas kaasa tugev tuul.

Jõulud ja aastavaheetus möödus päästjatele rahulikult. Põlema õnneks midagi ei läinud ja ka muid õnnetusi polnud. Kokkuvõtteks võib öelda, et oli küllaltki rahulik kuu.

Õnnetustevaest talve kõigile!

VALLAVOLIKOGU

Tõstamaa Vallavolikogu algatas 15.12.2005 a. istungil otsusega nr. 12 Tõstamaa vallas Kastna külas asuva Mulgi maaüksuse detailplaneeringu eesmärgiga jagada kinnistu neljaks eraldi kinnistuks.

Tõstamaa Vallavolikogu algatas 15.12.2005.a. istungil otsusega nr. 13 Tõstamaa vallas Tõlli külas asuva Rüssa maaüksuse detailplaneeringu eesmärgiga jagada kinnistu kolmeks eraldi kinnistuks ning muuta maade sihtotsarvet.

Manija saarel on võimalus tellida traktoritöid. Soodushind Manija elanikele 150 krooni tund, telefon 06 61 930

Loomaarst annab teada

Endiselt kestab marutaudi epideemia. (vt.pikem artikkel vallalehes 2004a. lõpus) Tõstamaa-Varbla piirkonnas on 2003.a. ja 2004.a. 16 marutaudijuhtumile kodu- ja metsloomadega lisandunud 10 juhtumit 2005.a. Kuna selle loomadele ja inimesele surmava haiguse ainukeseks kaitsemeetmeks on vaksineerimine, siis tuletan meelde, et praegu on Eestis kohustuslik kasside ja koerte vaksineerimine iga 12 kuu järel. Igal aastal juuli lõpus teen süstimisringi läbi Tõstamaa-Varbla piirkonna, need kes ei kasuta seda võimalust, peavad minema oma loomadega vaksineerima veterinaari juurde või tellima veterinaari visiidi. Koeri ja kasse vaksineerivad kõik volitatud loomaarstid ja loomakliinikud. OÜ Tõhela Loomaarsti juures maksab marutaudi vastane vaksineerimine koer, kass 10.-, põllumajandusloom 20.-, visiidil lisandub transporti kulu 6.-/kohalesõidu km

Alanud aastast on Pärnumaa Veterinaarkeskus hakanud rakendama väärteo trahve nende koeraomanike suhtes, kes oma kohustust ei täida. Põllumajanduslo-

made vaksineerimine on soovituslik, kuna omanik ei suuda kontrollida, kellega tema loomad karjamaal kokku puutuvad, siis on parem karta kui kahetseda.

Igast põllumajanduslooma hukkumisest on kohustatud loomaomanik teatama volitatud vetarstile, kui tegemist on üle 18-kuuse lamba või kitsega, üle 30-kuuse veisega, siis võtab arst ajuproovi. Hukkunud põllumajanduslooma ei tohi matta ega põletada vaid ta saadetakse Väike-Maarja Jäätmeäitlustehasesse.

Põllumajanduslooma võib kodus tappa lihaks ainult oma tarbeks (liha kasutatakse oma majapidamises), kui tegemist on üle 18-kuuse lamba või kitsega, üle 24-kuuse veisega, siis tuleb sellest teatada vetarstile, kes võtab ajuproovi.

Mainitud ajuproovide võtmine on kohustuslik hullulehmatõve ja lamaste skreipi(mis loomsete saaduste kaudu on ka inimesele ohtlikud haigused) seire raames.

Kõik põllumajandusloomade pidajad vaadake üle oma loomakasvatuseettevõtte kontrollaktid, mida volitatud loomaarst teeb

kord aastas. See dokument sätestab, kas teie ettevõttes/majapidamises peetakse loomi nõuetele ja seadustele vastavalt. Kui loomaarst on avastanud puudusi ja teinud ettekirjutusi, siis tuleb need täita antud tähtajaks. Loomapidamisnõuete rikumisi karistatakse väärteo trahvidega, mis algavad 600 kroonist ja võivad ulatuda 250 000 kroonini. Loomad peavad olema liigile vastavalt märgistatud, profülaktilised menetslused ja uuringud tehtud, korralikult söödetud ning hooldatud, samuti peab olema laut registreeritud PRIAs ja korras olema dokumentatsioon loomade ravimise, sündimise, suremise jm. liikumise kohta. Kõik nõuded lähtuvad looma ja inimese, kes loomseid saadusi tarbib, tervise huvidest. Võimalusel külastage internetis PRIA, VTA ja põllumajandusministeeriumi kodulehekülgi info saamiseks.

Anneli Ärmpalu-Idvand

Tõstamaa, Varbla, Kihnu valla volitatud loomaarst (OÜ Tõhela Loomaarst) telef. 4457817, 53427359

Pärnumaa Veterinaarkeskus telef. 4471615

Varss suri marutaudi

Aset on leidnud juba 2006.a esimene marutaudi juhtum Tõstamaa-Varbla piirkonnas. 09.01.suri Varbla v. Mälikülas Sirje Põldaru farmis 11-k. varss marutaudi. Kõik kes käisid seal ratsutamas, hobuseid vaatamas-silitamas, või puutusid muul moel otseselt kokku nende loomadega viimastel kuudel, soovitan võtta ühendust perearstiga, et lasta end vaksineerida.

Anneli Ärmpalu-Idvand

MÄLUMÄNG

Tõstamaa Spordiklubi mälumängusarja III mäng toimus 10. jaanuaril rahvamajas, osales 12 võistkonda. Mängujuht oli Varbla mälumängu korraldaja Raimond Lobjakas. Seekord teadsid vastuseid paremini: **Tõhela** (Kirsti Talu, Kaarin Reinson, Aare Sutt, Jaak Tork) **Lõvisüda** (Jaan Tamm, Mihkel Lühiste, Hannes Vahemäe, Elli Teras) **Pootsi** (Heili Timm, Toomas Mitt, Valdur Palits, Toomas Rõhu) Järgnesid võistkonnad Einsteinid, Vaska, Nulliring, AA, Lea, MM, Üks-teist, Okas ja Neli karu. Järgmine mäng toimub 31 jaanuaril rahvamajas algusega kell 19.00. Oodatud on nii vanad kui uued osalejad!

Tõstamaa Spordiklubi

Kas Tõstamaal on hea elada? Vol.4

Ehk kuidas seda Egiptimaal tõestamas käidi

□ Kodus on hea elada, siin rahulik ning kõik on nii tuttav ja turvaline. Aga vahel muutub hing rahutuks ja tahaks minna mujale, et leida midagi paremat ja midagi sellist, mida kodus pole. Ja just selle rahutuse tõttu otsustasin koos oma ema Evega minna detsembris nädalaks Egiptusesse sooja suve otsima.

Egiptuse ühte populaarsemasse turismikeskust Hurghadasse sõidab Tallinn-Lennujaamast umbes 5 tundi. Enne maandumist teeb lennuk madala tiiru üle asula, et kõikidel uutel „rikastel ja valgetel inimestel“ tekiks silme ette maaliline pilt Egiptuse ja Punase mere võludest. Peab tunnistama, et vaatepilt oli ahvatlev – helesinine meri, uhked hotellikompleksid suurte basseinidega ning ääretu kõrb selle ümber.

Lennukist maha astudes sattusime tõelisesse põhjamaa unistusse ehk keset talve oli 29 kraadi sooja ning päike alles kõrgel taevas. Ent siis saabus kohale reaalsus, sest edasi tuli kuni hotellini paksudes kampsunites ja joped käe otsas end riiki sisse registreerida ning läbida nägude ja passi kontroll. Peale kontrollimist tuli veel oodata oma pagasit. Mina sain oma kohvri kätte, ema oma ei tulnud ega tulnud. Lõpuks märkasime mingeid musti mehi läheduses seismas, suur kohvrite ring ümber. Ja oh imet, sõbralikud mustad mehed olid ema kohvri juba maha tõstnud ning pakkusid seda lahkelt nüüd meile. Loomulikult raha eest. Kohvri kättesaamine maksis esimese dollari.

Raha ja kauplemine

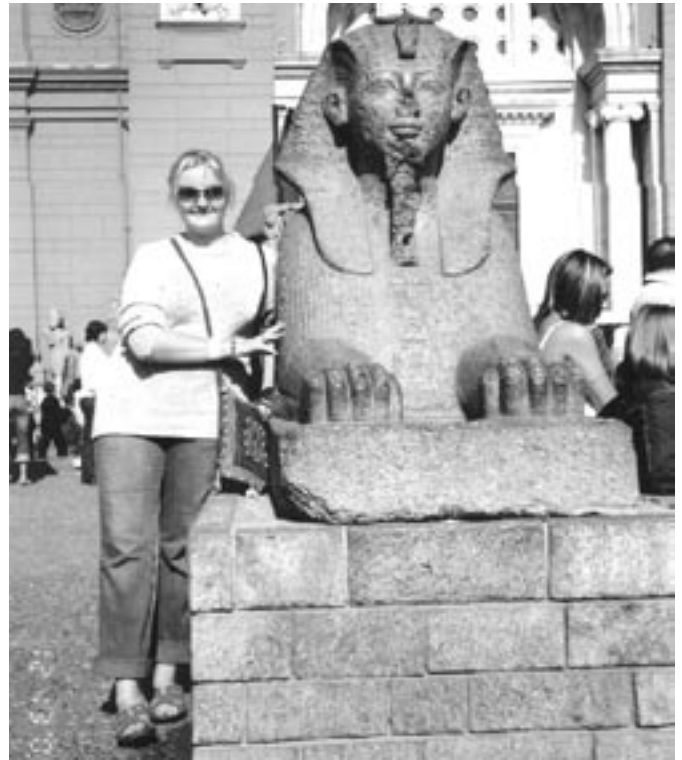
Egiptuses saab hakkama kolme valuutaga: egiptuse naelaga (1 nael on umbes 2,6 eesti krooni), ameerika dollarite ja eurodega. Kuna riigis elab enam kui 50 mil-

jonit elanikku ning enamus territooriumist on kõrb, siis on paljude sealsete inimeste sissetulekuallikaks turism. Kõiki valgeid inimesi peetakse üldiselt jõukateks ning neile üritatakse „pähe määrada“ kõikvõimalikke kaupu ja teenuseid.

Kuna Hurghada on puhtalt turistidele mõeldud asula, siis koosneb see peamiselt hotellikompleksidest ning mustade meeste poodidest ja supermarketitest. Tavaline kaupmees veedab 20 tundi ööpäevast (meie arvates, sest poed olid varahommikust kuni südaööni avatud) tänaval oma poe ees kas istudes või seistes ning turiste nn „lõksu püüdes“. Kõiki valgeid, kes natukenegi poe poole vaadata julgevad või samukeste liiga lähedale astuvad, kutsutakse mesiselt ning pealetükkivalt üheks minutiks poega tutvuma. Loomulikult see ühe minutiga ei piirdu. Meie kogemuste kohaselt läheb vähemalt tund aega, et poest pääseda koos teed täis loksuva kõhu, „pähe määritud“ kauba ja tunduvalt tühjema rahakotiga.

„Where are you from?“ ja egiptuse mehed.

Küsimusele „Where are you from?“ ehk kuskohast Sa pärit oled, tuleb Hurghadas päeva jooksul vastata vähemalt paarkümmend korda. Egiptuse mehed* on äärmiselt sõbralikud ja avalad komplimente oskavad nad minutis öelda rohkem kui tavaline eesti mees kogu oma elu jooksul kokku. Neile meeldivad valged blondide juustega naised, eriti kui neil mees-saatjaid kaasas pole. Pean tunnistama, et on tore komplimente saada, kuid peale mustade meeste pealetükkivaid meelitusi ja jahvatamist hakkasin ma eesti kinniseid ja rahulikke mehi palju kõrgemalt hindama. Kuigi

Et mitte patuseks jääda, tuli sfinksile pai teha.

ma aegajalt siiani virisen teemal a la „eesti mehed“, on fakt see, et võrreldes egiptuse püksikandjatega on nad võrreldamatult etemad. Ja muideks, kõik mehed seal pükse ei kannagi. Paljudel on seljas pikk lai ürp, mis neil seljas lehvib nii motikat remontides kui turistide tüüdates.

Vaatamisväärsustega tutvumine.

Egiptus on tuntud kogu maailmas oma püramiidide, sfinksi, muumiate, vaaraode ning Niiluse poolest. On suisa patt Egiptuses olla ja mitte külastada vähemalt ühtki eelpool nimetatud vaatamisväärsustest. Mina ning mu ema patuseks jääda ei tahtnud ning nõnda seadsimegi juba enne reisi paika ekskursiooni vähemalt Kairosse, kus asuvad püramiidid, sfinks ja Egiptuse muuseum.

Reis Hurghadast Kairosse kestab bussiga 7 tundi. Startisime hommikul hotelli eest 01.30 ning olime enne

üheksat ühes maailma räpaseimas ja rahvarohkeimas linnas. Linn on suur, närviline ja sellise liiklusega, kus ükski eurooplane vist vabatahtlikult ja kainena rooli ei istuks. Linnas suutsin kokku loendada null sõidurida ja kolm foori ning oli ilmselge, et seal praktiliselt polnudki selliseid autosid, mis oleks mõlkimata. Kuna seal foore polnud, siis liikluses toimetulemiseks oli auto üks olulisemaid osi autosignaali. Seda tuututati seal vahetpidamata ja täiesti suvalistel momentidel. Praegu tagantjärele mõeldes leian, et oleks pidanud sealt mingi autopasuna kaasa ostma, sest mu enda autol teeb signaal pärast venna pulmi haledat piuksu ning tõestab seda, et eurooplased autopasunaid toota ikka ei oska

Jätkub...

Liina Käär

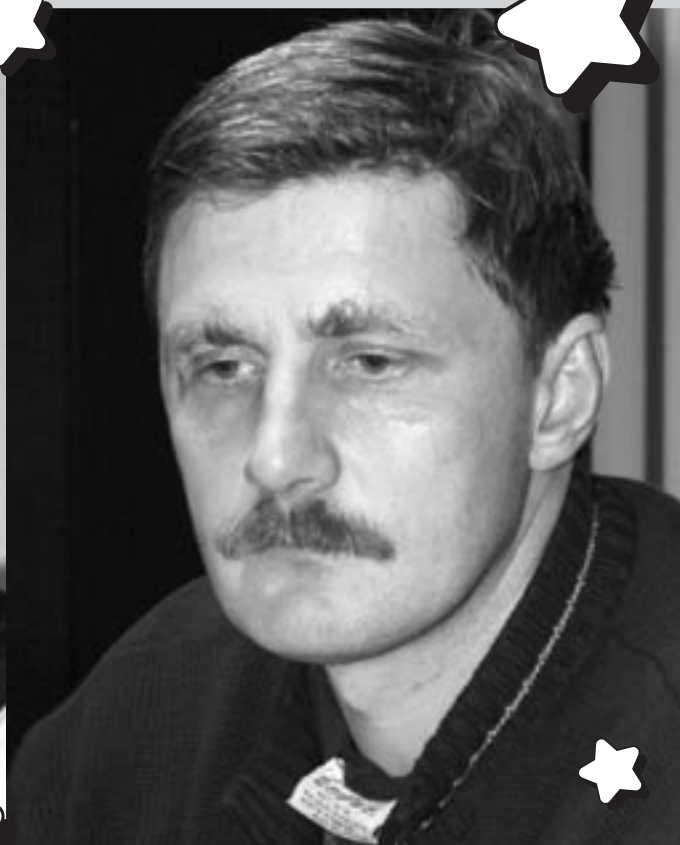
1. Kelle või mille kõrval hommikuti ärkad?
2. Mis on esimene asi millele hommikul mõtled?
3. Sinu lemmiksöök?
4. Kui Sa ei elaks Tõstamaa vallas siis kus tahaksid elada?
5. Millised on Sinu hobid?
6. Milline oleks Sinu unistuste puhkus?
7. Sinu lemmikteleaade?
8. Mis raamatud viimati lugesid?
9. Mis Sind ikka ja jälle vihastab?
10. Sinu elu kõige tähtsam sündmus?

KÜMMME KÜSIMUST

Eduard Vilbre,
volikogu liige

1. Kõrval ärkajat ei ole.
2. Mida jälle teha.
3. Praekartulid ulukilihaga.
4. Elaksin eestimaal, kus oleks merekohinat ja metsamüha
5. Jahilkäimine.
6. Seda kindlasti ei tule, aga muidu vaikuses ja rahu.
7. Vaatan harva telekat, aga vahel "Pehmeid ja karvaseid".
8. Raamatulugemine jäi kohustusliku kirjanduse aega
koolis, praegu loen erialast kirjandust.
9. Püsin inimeste virisemine, kes ei taha ega viitsi tööd
teha.
10. Tuleb elada nii, et tähtsaim sündmus oleks ees

Andres Laur,
volikogu liige

1. Tavaliselt abikaasa.
2. Päevakavale.
3. Ei meeldi keedetud kaalikas, muidu süön kõike.
4. Kuski Eesti maapiirkonnas.
5. Sport, eriti võrkpall.
6. Kuski telefonivabalt sõprade seltsis.
7. Vaatan juhuslikult, meeldib "Rooside Sõda"
8. Pärnumaa aastaraamatut.
9. Ei pahanda rumalate inimeste peale, ei ole ise suur
maailmaparandaja.
10. Poja sünd.

Külmetus ja nohu, hoidke alt!

□ Kui talv ja külm aeg kätte jõuab, hakkab paljusid nina ja kurk vaevama. Alati saab asju ennetada, leides abi lihtsatest asjadest. Soovitan mõned oma retseptid.

Immuunsust tõstvad vahendid:

□ riivi ära 20 cm ingveri juurt, lisa 150 g mett ja ühe sidruni mahl. Võta iga päev 1-2 teelusikatäit.

□ söö hommikuti pool greipfruuti

□ kõnni iga päev lumel 10 sammu paljajalu (aitab ka kroonilise nohu puhul)

□ söö võimalusel 10 astelpaju marja päevas

□ pane lõhnalampi 2 tilka teepuu ja 2 tilka tsitrusviljade eeterlikku õli

Nohu:

□ aseta kõikidele näpuotsale, kohta, kus sõrme-

jälgede keskpunkt kas sibula või küüslaugu rõngad, kinnita plaastriga, hoia vähemalt 4 tundi, kolmel päeval

□ tee ümber kaela kooritud küüslaukudest kee, kanna seda umbes 6 tundi iga päev, kuni tunned kergendust

□ tee sooja sinepi jalavanni nii jalgadele, kui kätele; haki üks sibul, sega see meega ja söö 2 korda päevas

□ muretse endale soolalamp. Kindlasti lase sel une ajal enda kõrval põleda

□ joo 2 teelusikatäit piparmünti ja 2 teelusikat salveid, 2 korda päevas

Kõha:

□ määri talle alla tärpeniini salvi, pane jalga vil-lased sokid

□ tee auru, võta 1 peotäis

männiokkaid, 1 peotäis kanarbikku, keeda kaane all 5 minutit, lase tõmmata 5 minutit, hinga sisse 15 minutit, 4 päeva järjest

□ joo 2 teelusikat pärnaõit, 1 teelusikas islandi sammalt ja 2 teelusikat nõmmeliivateed, 2 korda päevas, 4 päeva

□ joo kuuma piima meega, enne joomist lisa gaasidega mineraalvett

□ tee sinepiplaastreid kopsudele

□ 2 korda päevas sooja männiokka jalavanni, 20 minutit

□ pane põialde ümber sibula -ja küüslaugu rõngad, hoia neid võimalusel 3 tundi, 4 päeva.

Päikest ja terveid inimesi!

Thule Lee

Leesoja nõid

KUHU MINNA

4. veebruaril
POOTSII JÕLE

Reedel, 10. veebruaril
Tõstamaa Rahvamajas
NOORTE SÕBRAÕHTU
Miss ja Mister Teini'2006
valimis-show
Muusikat teevad noortebändid Pärnumaalt

Pühapäeval, 12. veebruaril
kl. 15.00 Tõstamaa mõisas
SÕBRAPÄEVA KONTSERT
Itaalia barokkmuusikat esitavad solistid:
Annika Ilus – sopran
Saale Metsar – klavessiin
Agnes Toomla – plokklööd, jutustaja
Pilet 50.- kr.
Õpil., pension. 30.- kr.
Kingi endale ja sõbrale kaunis kontsert!

24. veebruaril
Tõstamaa Rahvamajas
VABARIIGIAASTAPÄEVA KONTSERT-AKTUS
Valla vapimärgi üleandmine
TANTSUÕHTU koos
JÜRI HOMENJA'ga
Üllatuseks tantsutrupp
"LANCY" show (Laine Mägi)
Elmuügi piletid veebruaris
Tõstamaa Raamatukogus
järgi reklaami!

Kuidas Ruhnu Eesti omaks sai?

□ 17. jaanuaril 1919 võttis Eesti Vabariigi Ajutine Valitsus vastu järgmise otsuse: "Tunnistada Ruhno saar Eesti Vabariigi osaks". Otsus oli sümbolise iseloomuga – saar oli talvises merevangistuses ja polnud kedagi, kes otsust ruhnlastele teatavaks oleks läinud tegema. Leigus saarekese suhtes kestis läbi kogu kevade. Asutav Kogugi valiti ilma saareelanike osavõtuta.

23. mai hommikul määras valitsus kaubandus- ja tööstusministeeriumile 15 000 marka krediiti "hülgerasva ostmiseks Ruhno saarelt". Kolm päeva hiljem andis litsentsikomisjon loa viia saarele padruneid, püsse, nahka, petrooli ja toiduaineid.

30. mai õhtul kell 5 asus "Ruhno ekspeditsioon", nagu seda rohkem esialgu ja

hiljemgi asjaajamises tituleeriti, laevaga "Kompass" teele.

3. juunil jõuti sihtkoha juurde. Just juurde, mitte sihtkohta. Veenda ruhnlasti ühinema Eestiga ei kulgenud sugugi nii hõlpsalt, nagu seda hiljem mälestustes on kujutatud. Kasutada tuli mitut laadi argumente ja ära ei saanud ka öelda diplomaatilisest libedusest.

Et eesmärgile jõuda, said elanike vanad kombed ja traditsioonid respektitud ja saare esitajad laeval külalistena vastu võetud, ühtlasi katsuti rootsi keeles neile selgeks teha, et Vabariigi Valitsus igatpidi tahab elanikkude soovidele vastu tulla ja nende huvisid kaitsta. See mõjus saare esitajate peale ja peale paari tunni-

liste läbirääkimiste palusid nad saatkonna maale.

Ruhnlastelt osteti 13 140 marga eest 644 puuda 25 naela hülgerasva. Tasuti sularaha ja vahetuskaubaga. Eesti rootslaste ajakiri "Kustbon" ("Randlane") kirjutas samal aastal, et saareelanikke varustati "soola, nisujahu, petrooleumi, püsside ja padrunitega". Selle hulka kuulus ka 100 liitrit piiritust ja 150 pudelit veini.

4. juunil kogunevad ruhnlastel pastoraati, kus Eesti Vabariigi siseministeeriumi Rootsi rahvusosakonna sekretär Nikolai Blees esineb kõnega, veendes ruhnlasti oma saarega Eesti koosseisu jääma. Ruhnlastel nõustuvad ja saarel heisatakse Eesti lipp. Tegelikult ei ole Bleesi ülesanne kerge. Mõni kuu hiljem märgib ta, et enne

neid käinud Ruhnul lätelased ja kuulutanud saare Lätimaa osaks, samal ajal kippunud saarerahvas aga Rootsi alla.

Hülgerasva laevale laaditud, vabanevad ruhnlastel oma ainukesest eksporditavast – aegade kestel on see seisma jäänud. Ent Tallinnal ei ole hülgerasvaga midagi peale hakata ja rasv rikneb. Kuludis kontrollides avastab Riigikontroll, et eesti riik on selle ekspeditsiooni kaudu kandnud 15116 marka kahju. Pärast mõningast kaalumist otsustatakse novembris asi siiski ära lõpetada, motiveerides otsust asjaoluga, et "ekspeditsioon Ruhno saarele enam poliitiline, kui äriiline ettevõtte oli" ja "ekspeditsiooni liikmete tegevuses omakasu püüdmist olema ei näi". **TT**

MARJU MARJAK

ja

MAREK LIND

tütar

TUULE

sünd. 09.01.2006.a

ARTEEMI ODES
15.09.1921–31.12.2005

MAIE SIRELI
06.03.1937–04.01.2006

Vallavalitsus
tutvustab

teisipäeval, 24.
jaanuaril kell 18
koolimajas I korruse
fuajee kõrval olevas
klassis **Ehitajate tee**
rekonstrueerimise
kava. Oodatud on
teeäärsed elanikud
ja ka kõik teised
huvilised.

Seoses Nooruse tänava pum-
bajaama seadmete remont-
töödega on kolmapäeval,
18 jaanuaril veekatkestus
oriendruvalt 12.00-18.00.
Vabandame võimalike
ebameeldivuste pärast ja
loodame tööde tulemusena
taastada praegu puuduva
normaalse surve trassides.

Oü Sufe

Jaanuarikuu hällilapsed

MARIA ESKO	91	Tõstamaa alevik
MARIA KIIRATS	86	Tõlli küla
ARMILDE ITTER	85	Tõhela küla
ELLI TERAS	78	Tõstamaa alevik
MILDA RAND	77	Tõstamaa alevik
LIDIA PEENOJA	75	Pootsi küla
HEINO RAND	74	Seliste küla
HELJA SUTT	73	Tõstamaa alevik
JOSEFINE KULD	72	Männikuste küla
LUULE KURN	70	Päraküla küla
JAAN KIVISAAR	65	Pootsi küla
JÜRI TOMAŠPOLSKI	60	Kavaru küla
LEA LAPP	60	Alu küla
ELFI NOPPEL	60	Tõstamaa alevik
MIHKEL LÜHISTE	55	Tõstamaa alevik
SIRJE METS	50	Kavaru küla

**Heale loomasõbralikule perele anda
ära väikesed toakoera kutsikad
(2 kuused, isased, vaksineeritud).
Info tel. 52 800 86 või 51 52 347**

TEADE SUITSETAJATELE

Alates 13. jaanuarist 2006 on Täringu baaris suit-
setamine keelatud omaniku tungival nõudmisel
ja vallavalitsuse korraldusel.